

DIRETTIVI

DIRETTIVA 2009/80/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-13 ta' Lulju 2009

dwar l-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi għal vetturi bil-mutur b'żewġ jew bi tliet roti

(Verżjoni kodifikata)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾.

Billi:

(1) Id-Direttiva tal-Kunsill 93/29/KE tal-14 ta' Ġunju 1993 dwar l-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi għal karozzi b'żewġ jew bi tliet roti ⁽³⁾ giet emendata b'mod sostanzjali ⁽⁴⁾. Għal iktar ċarezza u razjonalità, id-Direttiva msemmija għandha tiġi kodifikata.

(2) Id-Direttiva 93/29/KE hija wahda mid-Direttivi separati dwar is-sistema tal-approvazzjoni tat-tip KE prevista mid-Direttiva tal-Kunsill 92/61/KEE tat-30 ta' Ġunju 1992 dwar l-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta, kif sostitwita permezz tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2002/24/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Marzu 2002 li għandha x'taqsam mal-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta ⁽⁵⁾ u tistabbilixxi preskrizzjonijiet tekniċi dwar id-disinn u l-kostruzzjoni ta' vetturi bil-mutur b'żewġ roti fir-rigward tal-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi. Dawn il-preskrizzjonijiet tekniċi jikkonċernaw l-approssimazzjoni tal-ligijiet tal-Istati Membri sabiex jippermettu li l-applikazzjoni tal-proċedura tal-approvazzjoni tat-tip KE prevista mid-Direttiva 2002/24/KE, fir-rigward ta' kull tip ta' vettura. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet stabbiliti mid-

Direttiva 2002/24/KE dwar sistemi tal-vetturi, komponenti u l-elementi tekniċi separati japplikaw għal din id-Direttiva.

(3) Sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess għas-swieq ta' pajjiżi non-Komunitarji għandha teżisti ekwivalenza bejn ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva u dawk tar-Regolament Nru 60 tal-Kummissjoni Ekonomika tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ewropa ⁽⁶⁾ (UNECE).

(4) Din id-Direttiva għandha tkun bla ħsara għall-obbligi tal-Istati Membri rigward il-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-ligi nazzjonali u l-applikazzjoni tad-Direttivi stabbiliti fl-Anness III, Parti B,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Din id-Direttiva tapplika għall-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi għat-tipi kollha ta' vetturi kif imsemmija fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2002/24/KE.

Artikolu 2

Il-proċedura għall-ghoti tal-approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent fir-rigward tal-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi għal tip ta' vettura bil-mutur b'żewġ jew bi tliet roti u l-kundizzjonijiet li jirregolaw il-moviment liberu ta' dawn il-vetturi għandhom ikunu kif stabbiliti fil-Kapitolu II u III tad-Direttiva 2002/24/KE.

Artikolu 3

1. Skond id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 11 tad-Direttiva 2002/24/KE, l-ekwivalenza bejn ir-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva u dawk stabbiliti fir-Regolament UNECE Nru 60 hi b'din rikonoxxuta.

2. L-awtoritajiet tal-Istati Membri li jagħtu l-approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent għandhom jaċċettaw approvazzjonijiet skont ir-rekwiżiti tar-Regolament UNECE imsemmi fil-paragrafu 1 kif ukoll il-marki tal-approvazzjoni tat-tip ta' komponent bhala alternattiva għall-approvazzjonijiet korrispondenti mogħtija skont ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

⁽¹⁾ ĠU C 325, 30.12.2006, p. 28.

⁽²⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Ġunju 2007 (ĠU C 146E, 12.6.2008, p. 72) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-7 ta' Lulju 2009.

⁽³⁾ ĠU L 188, 29.7.1993, p. 1.

⁽⁴⁾ Ara l-Anness III, Parti A.

⁽⁵⁾ ĠU L 124, 9.5.2002, p. 1.

⁽⁶⁾ E/ECE/TRANS/505 – Add. 59.

Artikolu 4

Din id-Direttiva tista' tiġi emendata skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 18(2) tad-Direttiva 2002/24/KE sabiex:

- (a) tiegħu kont ta' xi emendi għar-Regolament UNECE imsemmi fl-Artikolu 3;
- (b) l-Annessi I u II jiġu addattati għall-progress tekniku.

Artikolu 5

1. L-Istati Membri m'għandhomx, għal raġunijiet relatati mal-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-ales u indikaturi:

- jirrifjutaw li jagħtu approvazzjoni tat-tip KE għal tip ta' vettura bil-mutur b'żewġ jew bi tliet roti, jew
- jipprojbixxu r-registrazzjoni, il-bejgħ jew id-dhul fis-servizz ta' vetturi bil-mutur b'żewġ jew bi tliet roti,

jekk l-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-ales u indikaturi tikkonforma mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jirrifjutaw li jagħtu approvazzjoni tat-tip KE għal kwalunkwe tip ġdid ta' vettura bil-mutur b'żewġ jew bi tliet roti għal raġunijiet relatati mal-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-ales u indikaturi jekk ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva ma jiġux sodisfatti.

3. L-Istati Membri għandhom jikkommunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-kamp kopert b'din id-Direttiva.

Artikolu 6

Id-Direttiva 93/29/KEE, kif emendata mid-Direttiva elenkata fl-Anness III, Parti A hija mhassra, bla hsara għall-obbligi tal-Istati Membri rigward il-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u l-applikazzjoni tad-Direttivi fl-Anness III, Parti B.

Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftiehem bhala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness IV.

Artikolu 7

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandha tapplika mill-1 ta' Jannar 2010.

Artikolu 8

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussell, it-13 ta' Lulju 2009.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

H.-G. PÖTTERING

Għall-Kunsill

Il-President

E. ERLANDSSON

ANNEX I

REKWIŻITI LI JIKKONĊERNAW L-APPROVAZZJONI TAT-TIP TA' KOMPONENT TA' VETTURI BIL-MUTUR B'ŻEWĠ JEW TLIET ROTI FIR-RIGWARD TAL-IDENTIFIKAZZJONI TAL-KONTROLLI, IT-TELL-TALES U L-INDIKATURI TAGHHOM

1. DEFINIZZJONIJIET

Ghall-finijiet ta' din id-Direttiva japplikaw dawn id-definizzjonijiet li ġejjin:

- 1.1. "kontroll" ifisser kull parti tal-vettura jew komponent direttament attivata mis-sewwieq li tikkawża bidla fl-istat jew fl-operazzjoni tal-vettura jew ta' waħda mill-partijiet tagħha;
- 1.2. "tell-tale" tfisser sinjal li jindika l-bidu ta' operazzjoni ta' apparat, operazzjoni jew stat suspettuż jew difettuż jew in-nuqqas ta' operazzjoni;
- 1.3. "indikatur" ifisser apparat li jagħti informazzjoni dwar il-funzjonament jew l-istat tajjeb ta' sistema jew parti ta' sistema bhall-livell ta' fluwidu;
- 1.4. "simbolu" ifisser kontorn li jgħin fl-identifikazzjoni ta' kontroll, tell-tale jew indikatur.

2. IR-REKWIŻITI

2.1. **L-Identifikazzjoni**

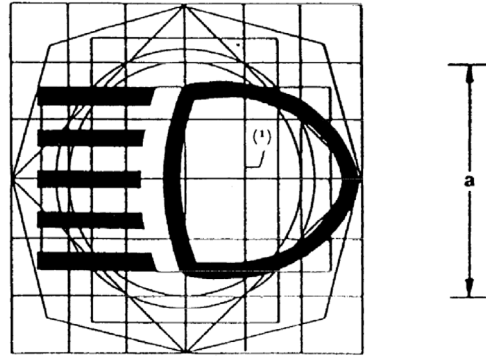
Il-kontrolli, it-tell-tales u l-indikaturi msemmija fil-punt 2.1.5 għandhom jiġu identifikati skont ir-rekwiżiti li ġejjin meta jitwāhflu ma' vettura.

- 2.1.1. Is-simboli jridu jidhru b'mod ċar fuq l-isfond.
- 2.1.2. Is-simboli għandhom jitqiegħdu fuq il-kontroll jew fuq it-tell-tale ta' kontroll li għandhom jiġu identifikati jew viċin hafna ta' dawn. Meta dan m'huwiex possibbli s-simbolu u l-kontroll, jew it-tell-tale, għandhom jingħaqdu b'linja kontinwa li għandha tkun qasira kemm jista' jkun.
- 2.1.3. Fanali ta' dawl ewlieni għandhom jiġu rrappreżentati b'raġġi paralleli orizzontali u fanali ta' dawl baxx b'raġġi ta' dawl paralleli angolati 'l isfel.
- 2.1.4. Meta uzati għal *tell-tales* ottiċi, il-kuluri li ġejjin elenkati hawn isfel ikollhom it-tifsiriet indikati:
  - aħmar: perikolu,
  - ambra: twissija,
  - aħdar: sigurtà.

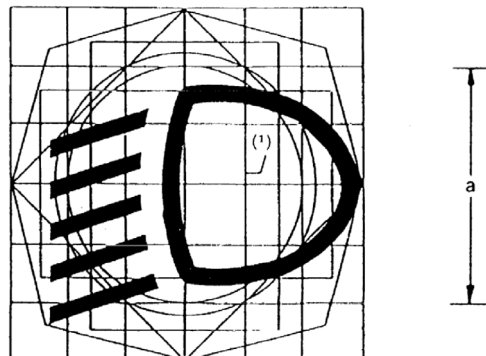
Il-blu jiġi rriservat esklussivament għat-tell-tales tal-fanali tad-dawl ewlieni:

2.1.5. L-Ismijiet u l-identifikazzjoni ta' simboli:

Il-Figura 1
Kontroll tal-fanal – Fanal ta' dawl ewlieni
 Il-kulur *tell-tale*: blu

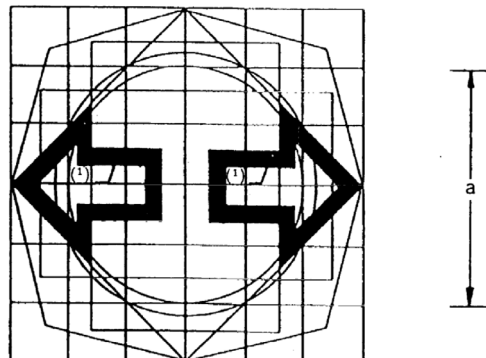
Il-Figura 2
Il-kontroll tal-fanal – Fanal ta' dawl baxx
 Il-Kulur *tell-tale*: aħdar

Il-Figura 3
Indikatur ta' Direzzjoni

Nota: jekk ikun hemm *tell-tales* separati għall-indikaturi tad-direzzjoni tax-xellug u tal-lemin, iż-żewġ vleġeġ jistgħu jintużaw ukoll separatament.

Il-kulur *tell-tale*: aħdar

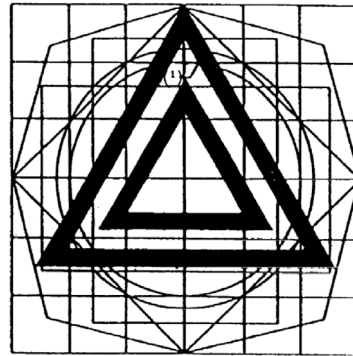

Il-Figura 4

Apparat ta' twissija ta' perikolu

Żewġ possibilitajiet:

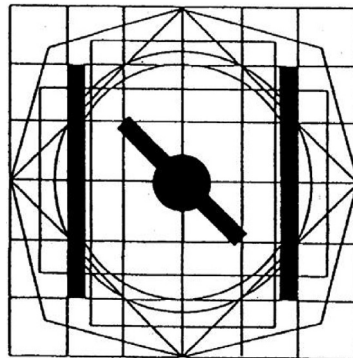
- l-identifikazzjoni tas-sinjali imqiegħed hdejn il-perikolu
- Il-Kulur *tell-tale*: aħmar
- Jew
- l-operazzjoni simultanea tal-indikaturi ta' direzzjoni (iż-żewġ vleġeġ fil-Figura 3)

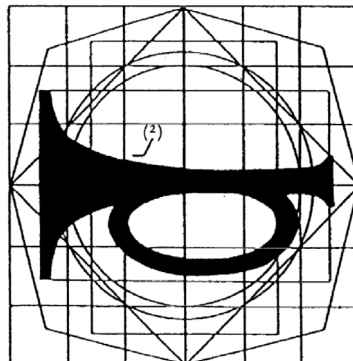
Il-Figura 5

Iċ-choke manwali

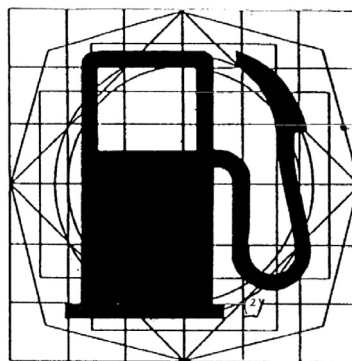
Kulur *tell-tale*: ambra

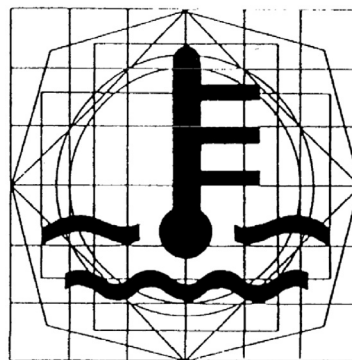
Il-Figura 6

Apparat li jinstama' (il-horn)

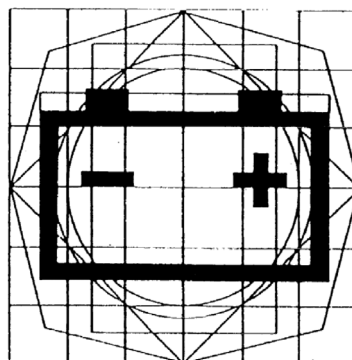
Il-Figura 7
Il-livell tal-karburant
Kulur tell-tale: ambra

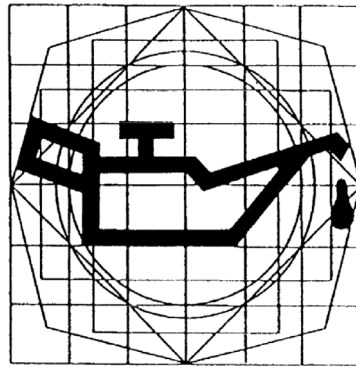
Il-Figura 8
Temperatura tal-likwidu li jkessah il-magna
Kulur tell-tale: ahmar

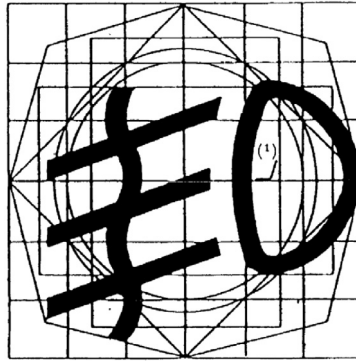
Il-Figura 9
Il-Karika tal-batterija
Kulur tell-tale: ahmar

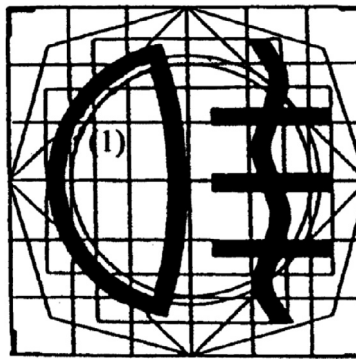
Il-Figura 10
Iż-żejt tal-magna
Kulur tell-tale: ahmar

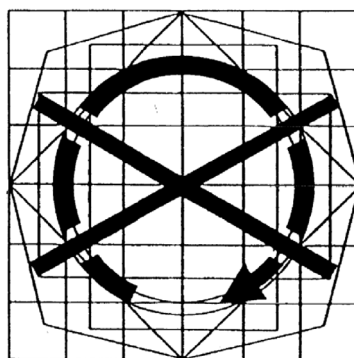
Il-Figura 11
Il-fanal ta' quddiem għaċ-ċpar⁽³⁾
Kulur tell-tale: aħdar

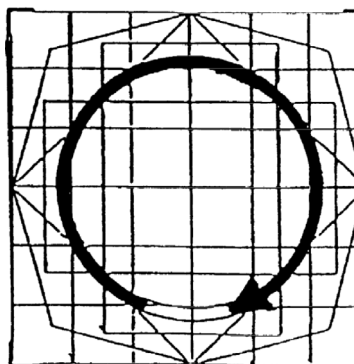
Il-Figura 12
Fanal ta' wara taċ-ċpar⁽³⁾
Kulur tell-tale: ambra

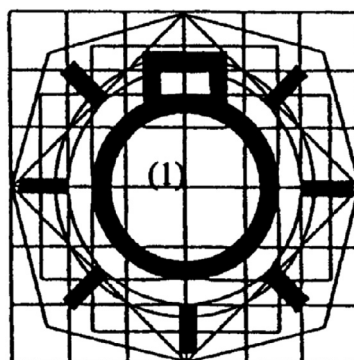
Il-Figura 13
 Engine ignition jew cut-off control fil-pożizzjoni
 “mhux qed jintuża”

Il-Figura 14
 Engine ignition jew cut-off control fil-pożizzjoni
 “qed jintuża”

Il-Figura 15
 Swiċċ tad-dawl
 Kulur “tell-tale”: aħdar

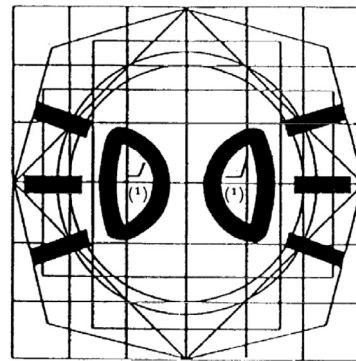

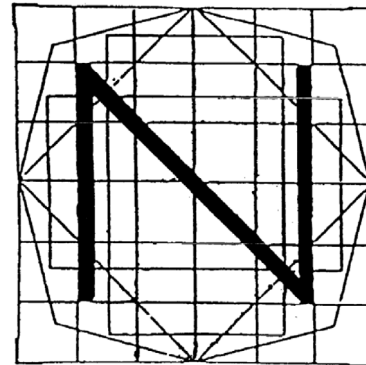
Il-Figura 16
Fanali ta' pożizzjoni (tal-ġenb)

Nota: jekk il-kontroll ma jkunx separat, jista' jiġi identifikat mis-simbolu muri fil-figura 15.

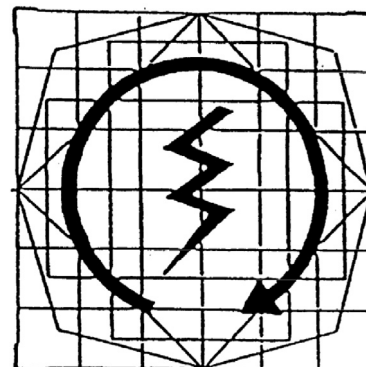
Kulur tell-tale: aħdar

Il-Figura 17
Indikatur "gear box fin-newtral"
 Kulur tell-tale: aħdar

Il-Figura 18
Starter elettriku

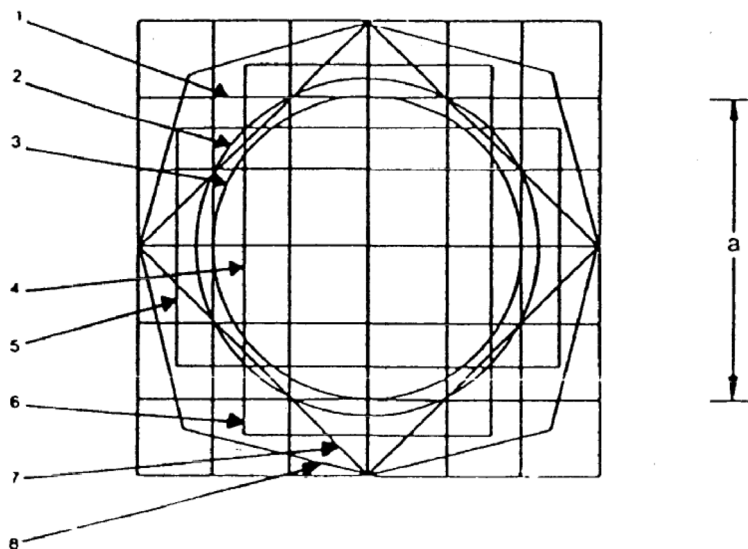

Noti:

- (1) Il-partijiet inkwadriati jistgħu jkunu solidi.
- (2) Il-parti l-iskura ta' dan is-simbolu tista' tiġi sostitwita bis-silwett tagħha; imbagħad il-parti l-bajda f'din l-istampa għandha tkun kompletament ta' kulur skur.
- (3) Jekk huwa użat kontroll wiehed għall-fanali ta' quddiem u ta' wara għaċ-ċpar is-simbolu użat għandu jkun dak għal "fanal ta' quddiem għaċ-ċpar".

L-Appendiċi

L-istruttura tal-baži tal-mudell għas-simboli msemmija fil-punt 2.1.5

Il-Figura 1

Il-baži tal-mudell

Il-baži tal-mudell jikkonsisti f'

- (1) baži ta' 50 mm kwadri, u din id-dimensjoni tkun ekwivalenti għad-dimensjoni nominali "a" fl-orijinal;
- (2) ċirku baži ta' 56 mm fid-djometru li jkollu bejn wiehed u iehor l-istess żona bħall-kwadru baži (1);
- (3) ċirku iehor ta' 50 mm djometru jitpenġa fil-kwadru baži (1);
- (4) kwadru iehor li l-ponot tiegħu jistrieħu fuq iċ-ċirku ta' baži (2) u li l-ġnub tiegħu huma paralleli għal dawk tal-kwadru baži (1);
- (5) u (6) żewġ rettangoli li jkollhom l-istess arja bħall-kwadru baži (1) li l-ġnub tagħhom huma f'angoli ta' disghin grad ma' xulxin u kull wiehed minnhom mahsub sabiex jaqsam il-ġnub opposti tal-kwadru baži f'punti simmetriċi;
- (7) kwadru iehor li l-ġnub tiegħu jgħaddu mill-punti tal-intersezzjoni tal-kwadru baži (1) u ċ-ċirku baži (2) u li huma inklinati b'angolu ta' 45°, b'hekk jagħtu l-akbar dimensjonijiet orizzontali u vertikali tal-baži tal-mudell;
- (8) ottagonu irregolari iffurmat bil-linji inklinati b'angolu ta' 30° mal-ġnub tal-kwadru (7).

Il-baži tal-mudell jitqiegħed fuq grid li n-naħa t'isfel tiegħu hi ta' 12,5-il mm u li tmiss mal-kwadru baži (1).

ANNEX II

L-Appendiċi 1

Dokument tal-informazzjoni fejn għandha x'taqsam l-identifikazzjoni tal-kontrolli, tell-tales u indikaturi għal tip ta' vettura bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta

(li għandha tigi annessa mal-applikazzjoni għall-approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent jekk din hi sottomessa separatament mill-applikazzjoni għall-approvazzjoni ta' tip KE ta' vettura)

In-Numru tal-ordni (mogħti mill-applikant):

L-applikazzjoni għall-approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent fejn għandha x'taqsam l-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* u indikaturi għal tip ta' vettura bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta għandu jkollha l-informazzjoni stabbilita mill-punti li gejjin fl-Anness II tad-Direttiva 2002/24/KE, Parti 1, Taqsimha A tal-Anness II tad-Direttiva 2002/24/KE:

- 0.1,
- 0.2,
- 0.4 sa 0.6,
- 9.2.1.

L-Appendiċi 2

Isem ta' l-amministrazzjoni

Ċertifikat ta' approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent fir-rigward ta' l-identifikazzjoni ta' kontrolli, *tell-tales* indikaturi għal tip ta' vettura bil-mutur b' żewġ roti jew bi tliet roti

MUDELL

- Nru. ta' Rapport ..... skont id-data ..... ta' servizz tekniku .....
- Nru ta' approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent : ..... Ntu ta' estenzjoni .....
1. id-ditta tal-vettura: .....
  2. It-Tip ta' vettura u kull verżjoni u varjanti: .....
  3. L-isem u l-indirizz tal-fabbrikant: .....
  4. L-isem u l-indirizz tar-rappreżentant tal-fabbrikant (jekk ikun hemm): .....
.....
  5. Id-data ta' meta l-vettura kienet sottomessa għat-test: .....
  6. Approvazzjoni tat-tip KE ta' komponent mogħtija/miċhuda ⁽¹⁾
  7. Il-Post: .....
  8. Id-Data: .....
  9. Il-Firma: .....

⁽¹⁾ Hassar kif approprjat.

ANNEX III

PARTI A

Direttiva mhassra flimkien mal-emendi tagħha

(imsemmi fl-Artikolu 6)

Direttiva tal-Kunsill 93/29 KEE

(ĠU L 188, 29.7.1993, p. 1)

Direttiva tal-Kummissjoni 2000/74/KE

(ĠU L 300, 29.11.2000, p. 24)

PARTI B

Lista tal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u l-applikazzjoni

(imsemmi fl-Artikolu 6)

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni	Data ta' applikazzjoni
93/29/KEE	fl-14 ta' Diċembru 1994.	14 ta' Ġunju 1995 (*)
2000/74/KE	fil-31 ta' Diċembru 2001.	1 ta' Jannar 2002 (**)

(*) Konformement mat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 93/29/KEE:

"Mid-data msemmija fl-ewwel subparagrafu l-Istati Membri ma jistgħux, għal raġunijiet konnessi mal-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-tales u indikaturi, jipprojbixxu d-dhul inizjali fis-servizz ta' vetturi li jikkonformaw ma' din id-Direttiva."

Id-data hi l-14 ta' Diċembru 1994; ara l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 93/29/KEE.

(**) Konformement mal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2000/74/KE:

"1. B'effett mill-1 ta' Jannar 2002, l-Istati Membri ma jistgħux, għal raġunijiet ta' identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-tales u indikaturi: — jirrifjutaw li jagħtu approvazzjoni tat-tip KE għal vetturi bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta, jew — jipprojbixxu r-reġistrazzjoni, il-bejgħ jew id-dhul fis-servizz ta' vetturi bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta; jekk l-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-tales u indikaturi thares ir-rekwiżiti tad-Direttiva 93/29/KEE, kif emendata minn din id-Direttiva.

2. B'effett mill-1 ta' Lulju 2002, l-Istati Membri għandhom jirrifjutaw li jagħtu l-approvazzjoni tat-tip KE għal kull tip ġdid ta' vettura bil-mutur b'żewġ roti jew bi tlieta, għal raġunijiet relatati mal-identifikazzjoni ta' kontrolli, tell-tales u indikaturi jekk ir-rekwiżiti tad-Direttiva 93/29/KEE, kif emendata minn din id-Direttiva, ma jkunux issodisfati."

ANNEX IV

TABELLA TA' KORRELAZZJONI

Direttiva 93/29 KEE	Direttiva 2000/74/KE	Din id-Direttiva
Artikoli 1 u 2		Artikoli 1 u 2
Artikolu 3, l-ewwel paragrafu		Artikolu 3(1)
Artikolu 3, it-tieni paragrafu		Artikolu 3(2)
Artikolu 4, formulazzjoni introduttorja		Artikolu 4, formulazzjoni introduttorja
Artikolu 4, l-ewwel inciż		Artikolu 4 punt (a)
Artikolu 4, it-tieni inciż		Artikolu 4 punt (b)
Artikolu 5(1)		—
	Artikolu 2(1)	Artikolu 5(1)
	Artikolu 2(2)	Artikolu 5(2)
Artikolu 5(2)		Artikolu 5(3)
—		Artikoli 6 u 7
Artikolu 6		Artikolu 8
Anness I u II		Anness I u II
—		Anness III
—		Anness IV